

Forfatter: Chievitz, Poul

Titel: Udrag fra Fra Gaden

Citation: Chievitz, Poul: "Fra Gaden", i Chievitz, Poul: *Fra Gaden*, udg. af Esther Kielberg ; Uffe Andreasen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 186.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-chievitz01-shoot-idm139771788920672/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Fra Gaden

- tionspræget tidskriftlitteratur at florere. – *Politivennen*: tidskrift (1798-1811, 1816-1842); gav kritik af politiets o.a. myndigheders sløserier ovf. politivedtægten. – *Ringetui(ets)*: ringeapparat v. dør el. port. – *Studenteforening*: oprettet 1820. – Y-Z: politikeren og nationaløkonomen C.N. David (1793-1874), som skrev i J.L. Heibergs tidskrift *Kjøbenhavns flyvende Post* (1827-1828, 1830-1837) under dette mærke. Grundlagde i 1834 ugeskriftet *Fædrelandet*.
- 91 *opføre en Cotillon*: indlede, være det første par i en c., dvs. selskabsdans m. skiftende ture el. selskabslege efter den opførendes opfindsomhed. – *Engelskildans*: gl. turdans. – *Dr. Heibergs Vaudeviller*: J.L. Heibergs populære v. (dvs. mindre syngespil) blev til 1825-1836. – *Brevduen*: ugeskrift (1818-1829) udg. af skuespilleren C.N. Rosenkilde.
- 92 *Byron, C.G.* (1788-1824): eng. digter; hans dæmonske, »interessante« digterfysiognomi skabte mode i 1820'ernes og 1830'ernes Europa.
- 93 *Bom(m)en*: hjelkeværk el. flydebro; afspærret indsejling til havn. – *Säg mig (...)*: fra J.L. Heibergs vaudeville *Aprilsnarrene* (1826), I, 21.
- 94 *Børneluset*: se n.t.s. 45. – *Bancosedler*: værdipapirer, udstedt af bank; cirkulerede som penge.
- 95 *Vir konnten (...)*: ty. »Vi kunne magelig sige sparto – er De med? – *Freia*: i nord. mytologi kærlighedsgudinden. – *dass man damals (...)*: ty. »at man dengang havde både videre ærmer og snævrere skorter. Dengang? (...) hvornår? – Ih, da hun stadig var ung (...) – Hun ung? (...) – Den unge mand er beruset. Hun ser jo gammel og grim ud som en peberbøsse. – *Emilie? (...)* – Hvem taler om Emilie? Nej hendes tante, justitsrådinden.«
- 96 *angenehme*: behagelige. – *Die Fenster (...)*: uoversættelig parodi på ty. grammatikalske remser. – *Roadhuset*: arkitekt C.F. Hansens domhus på Nytorv (opf. 1805-1815) var tillige byens rådhus indtil 1902.
- 97 *le diable boitesec*: fr. *Haltefanden*, fantastisk roman (1707) af A.-R. Le Sage (1668-1747); da. 1747. – *med et Skab*: i en brandert.
- 98 *Morpheus*: i gr. mytologi en af drømmeguderne.
- 100 *Here's to the (...)*: eng. »Skål for den fortryllerske, hvis smilchuller vi værdsætter;/ og nu en skål, min herre, for pigen som ingen har;/ Skål for pigen med de to blå øjne; og skål, min herre, for den skønjomfru, som kun har ét.« (fra R.B. Sheridan's (1751-1816) lystspil *The School of Scandals* (1777), da. *Bagtalelsens Skole*).
- 103 *Deduction(er)*: udførlig fremstilling. – *Deconum*: velanstændigheden.
- 105 *en høiere Dannelses Anstalt*: lærestalt for fagl. el. alm. dannelse; tit ironisk om institut for unge piger. – *besynderligt*: særlig.
- 106 *Attestats*: embedseksamen. – *Kjærligheds Alære*: relief (1824) af billedhuggeren Bertel Thonvaldsen (1768-1844). – *Carica micrcarpa*: plante af caricaceae-familien; hertil hører også det subtropiske og tropiske melontræ (papaya). – *Gjordemoder*: jordemoder. – *uskatteelig*: uvurderlig.
- 107 *Holberg (...)* *en halv Snes Djævla (...)*: Holberg-»citatets« må være inspireret af flere tekststeder fra komedien *Den Vægelsindede* (1722): (...) *der maa være en 5, 6 Siæle i hende, som føre Krig sammen (...)* (I, 5); (...) *og deres*